

Gyerünk a moziba be!

Milliókért a pokolba

KEVIN COSTNERT MÁR RÉGEN LÁTHATTA A KÖZÖNSÉG IGAZI SIKERFILMBEN. A MILLIÓKÉRT A POKOLBA TALÁN ISMÉT MEGHOZZA A SZÍNÉSZNÉK A NÉPSZERŰSÉGET, AMIBEN AZ UTÓBBI IDŐKBEN NEM SOK RÉSZE VOLT.

Las Vegasban a nemzetközi Elvis-hét alkalmából gyűlnek össze a Presley-imitátorok, akik abban reménykednek, hogy a Király nyomába léphetnek. Ám közülük öten a gitártokban nem hangszeret visznek, hanem gépfegyvert. Michael, az exfegyenc és volt cellatársa, Murphy másokkal együtt kirabolja a Riviéra kaszinót, romokat és holttesteket hagy maga mögött. Három és fél millió dollárt zsákmányolnak és minden a terv szerint megy egészen addig, amíg tűzpárbaj nem bontakozik ki a rablók és az örök között. Egyikük meghal, a négy túlélő pedig épphogy el tud menekülni. Amikor már biztonságban érzik magukat, fellángol a vita közöttük, hogyan osszák el a pénzt... Közben a fiatal, kleptomániás fiú, Jesse ellopja a csomagot, amibe a pénzt rejtették. Michael jól ismeri Jesse-t, sőt a fiú anyját, Cybilt közelről is. A nő olyan férfit keres, aki el is tartaná, ezért ráveszi Michaelt, hogy vigye magával őket.

A kanadai határ felé tartanak, csakhogy más is erre tart: Murphy vissza akarja szerezni a pénzt. A cellában együtt töltött év alatt a két férfi eléggé kiismerte egymás gondolkodásmódját, ezért könnyen ki tudják számítani, mire készül a másik. Ismereteiket most egy veszélyes macska-egér játékban kamatoztatják, amely csúcspontját a távoli csendes-óceáni parton éri el...

Az elkészült forgatókönyvvel a rendező, *Demian Lichtenstein* először Kevin Costnert kereste meg. Úgy képzelte, hogy Michaelt, a hőst fogja játszani, *Kurt Russell* pedig a rosszfíút személyesíti meg, de a színészek ezzel ellentétes állásponton voltak és Kevin Costner inkább a negatív figurát választotta. A két férfi közötti csatározás középpontjába nemcsak a pénz, hanem egy nő is belekerül. A rendező *Courteney Coxot* választotta Cibyl szerepére, akit a nézők leginkább a nagy sikerű Jó barátok című sorozatból ismernek. Fiát, Jesse-t *David Kaye* alakítja, aki korábban már szerepelt néhány filmben, de még sosem játszott nagy sztárok oldalán. Kaye és Russell percek alatt összebarátkoztak. – Kurt elmesélte – emlékszik vissza Kaye –, hogy pontosan annyi idős volt, mint én most, amikor Elvis Presley oldalán szerepelt az *It Happened At The World's Fair* című filmben, és az egyik jelenetben egy picit meg kellett rúgnia Elvist. Ez nagyon vicces volt, mert amikor ő volt Elvisnek öltözve, nekem ugyanúgy bele kellett rúgnom.

A Milliókért a pokolba című filmet csütörtök óta vetítik Szegeden, a Belvárosi Miniplexben és a Plazában.

P. K.

Jelenet a filmből.

Magyar esélyesek

Két magyar játékfilm szerepel az Európai Filmakadémia ez évi elismerésére jelölt 37 alkotás között. *Dettre Gábor* Felhő a Gangesz felett és *Kamondi Zoltán* Kísértések című filmjét szemlézi majd a zsűri. Az Európai Film 2002 december 7-i, Rómában tartandó díjkiosztó gáláján számos más elisme-

rés mellett átadják a legjobb rövidfilmnek járó díjat is. E kategóriában ugyancsak van magyar induló: *Péterffy Zsófia* Kalózkodó szeretője című animációs alkotása szerepel a lehetséges díjazottak között. Péterffy Zsófia filmje az 59. Velencei Filmfesztiválon nyert kategóriájában.

A Franciaországban élő Funtek Frigyes rendezi a Shaw-drámát

Johanna, a szent szűz és az éjszakai pillangók

LISSAN TISZTELETBELI SZEGEDI POLGÁRNAK ÉREZHETI MAGÁT A FRANCIAORSZÁGBAN ÉLŐ FUNTEK FRIGYES (KÉPÜNKÖN), AKI A TÓTÉK ÉS AZ EQUUS UTÁN MOST BERNARD SHAW SZENT JOHANNÁJÁT ÁLLÍJTJA SZÍNPADRA A SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZBAN. A LEGENDÁS FRANCIA SZŰZ TÖRTÉNETÉT MÉG A SZEGEDI ÉJSZAKAI PILLANGÓK IS ISMERIK, TAPASZTALTA A RENDEZŐ, AKI NAGY KIHÍVÁSNAK ÉRZI A DARAB SZÍNREVITELÉT.

– Választotta a Shaw-drámát, vagy feladtul kapta?

– Kaptam, de Szent Johanna egy olyan megkapó történet, amivel pályája során egyszer minden színházcsinálónak érdemes találkoznia. Korognai Károly felkérése a legjobbkor érkezett. Bizom benne, hogy Szabó Gabi – akit kiváló színésznőnek tartok – olyan kapcsolatba kerül valóságosan is az égi hangokkal, hogy leszáll az Isten aznapra, amikor Szent Johanna megérkezik Szegedre.

– Jeanne d’Arc története roppant népszerű, több filmet is készítettek belőle. Ma is nagy kultusza van Franciaországban?

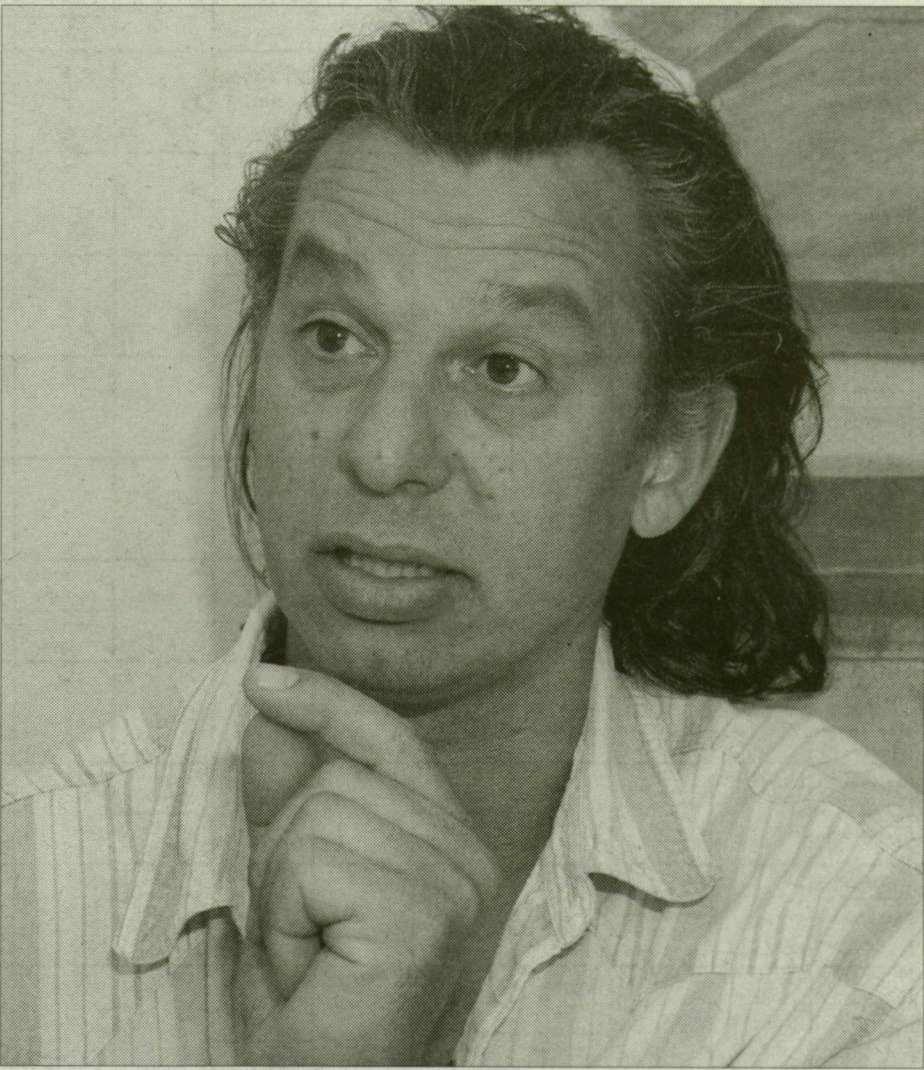
– A francia gyerekeknek legelőször azt tanítják meg, hogy szűz volt és a szüzességét a legaljasabb módon háromszor is megvizsgálták. Később tanulnak csak arról, hogy Jeanne d’Arc valójában mit csinált és mi volt a történelmi szerepe. Szent Johanna figurája világszerte megragadja az emberek képzeletét. Aranyos történet esett meg velem: Szegeden is vannak bároknak álcázott kuplerájok és valamelyik éjjel próba után az egyik ilyenbe kellett betérnem cigarettát vásárolni. A bárpultnál egy éjszakai pillangó ült, aki megkérdezte, hogy mit csinálók. Amikor elmondtam, hogy a Szegedi Nemzeti Színházban Shaw Szent Johannáját rendezem, visszakérdezett: a szűzet, akit elégettek? Tehát nemcsak a francia gyerekek, hanem még a szegedi prostik is tisztában vannak a történettel.

– Az ilyen ismert történeteket nem nagyobb kihívás újra elmesélni?

– Kérdés, hogy mit ismernek Jeanne d’Arc valódi történetéből az emberek. A kéjhölgy annyit tudott, hogy a szűzlány, akit elégettek. A nagy kihívás inkább annak a kérdésnek a megválaszolása: miért kell bemutatni ezt a darabot 2002-ben? Szeretném meggyőzni a hitetlen, vagy a mindenféle ideológiákban hívó embereket, hogy ne égessék el a zsenik tiszta hitét. Szeretném, ha az előadás után minél több ember elgondolkodna arról, hogy semmiféle isten, egyház, politika vagy láthatatlan hatalom nevében nem szabad a hitet „elégetni”.

– Miközben a cannes-i táncművészeti főiskolán tanít, mennyire fontosak önnek a rendezőként Szegeden kapott lehetőségek?

– Korognai Károly meghívása a Tótékra, majd a tavalyi Equusra, most pedig a Shaw-drámára számomra a művészi létezés jelenleg egyedüli magyarországi formáját jelenti. Boldoggá tett, ahogyan a szegedi kö-

Fotó: Karnok Csaba

zönség eddig fogadta a produkcióimat, érdemes volt ide jönnöm.

– Főszerepek sorát játszotta el, nem érez nosztalgiaát a színpad iránt?

– Nem. Idővel az ember változik. A világhírű francia koreográfusnak, Maurice Béjart-nak van egy roppant találó mondása, amit nagyjából úgy fordíthatnék: csak a fél-eszű nem változtat véleményt. Gyerekkoromban azt hittem, színészként életem majd le az életemet. Ma már úgy gondolom, nagyobb is álmodhatok, mint kiválóan eljátszani egy nagy szerepet. Rendezni és tanítani ugyanolyan drog és delírium, mint színésznek lenni. Talán nagyobb teremtmő erő kell hozzá.

– Mennyire illeszkedett be a francia társadalomba, mennyire érzi már franciának magát?

– Egy csöppet sem! Olyannyira nem érzem franciának magam, hogy bár lehetőségem lenne törvényesen megszerezni a francia állampolgárságot, a mai napig kizárólag magyar állampolgár vagyok, és akként élek Franciaországban. Azért ott, mert a dolgaim, a szerelmem, a fiam oda kötnek ahhoz, amit csinálók. Magyarok lenni a világon bárhol

lehet. Most úgy gondolom, az a kötelességem, hogy Magyarországot, fantasztikus évezredes kultúráját és tehetségét képviseljem abban a Franciaországban, ahol Jeanne d’Arc révén a nacionalizmus eszméje is megszületett.

– Pontosan mit tanít Cannes-ban?

– Kifejezőművészetet később gyakran világhírű táncosokká váló fiatal művészeknek. Próbálok azt megtanítani, hogy honnan, miből és hogyan lehet értékes művészként kifejezni a gondolataikat. Koreográfus kollégáimmal együttműködve évente egy balettet is rendezek. A legizgalmasabb munkám az volt, amikor Az ember tragédiája öt színéből százötven táncossal létrehozhattam egy fantasztikus produkciót, amit a cannes-i filmfesztivál palotájában mutattunk be. Miután befejezem a szegedi munkát, a nacyi operában Bartók egyfelvonásosát, a kékszakállú herceg várát mutatjuk be, amelyben a Regös szövegét mondom magyarul. Furcsa egybeesés, hogy a Szent Johannában is felbukkan egy Kékszakáll, akinek a legendájából az a Kékszakállú-történet született, amit Bartók szövegírója, Balázs Béla feldolgozott.

HOLLÓSI ZSOLT

Podmaniczky Szilárd

21.

Ork és Orkla

Ork derekáról lecsavarodik a törölköző, belecsúszik a papírral itatott vértócsába. Ork derekát azonnal megfogta a vizes törölköző, a huzat, és a rossz mozdulat.

Nem próbál kiegyenesedni, hajlott derékkal indul a szoba felé, a padlózat fölött pár centire fogja Orklát, viszi az ágy felé. A hálószoba ajtaja zárva. Meghozza kulcsra.

Jól vagy, kérdezi Ork.

Mi történt, kérdezi Orkla.

Beverted a fejed.

Mikor?

Kijöttél a konyhába, vizes volt a lábad.

Azt hittem, berúgtam.

Dehogy!

Úgy forog velem minden.

Ez természetes. Mindjárt odaérünk.

Hova viszel?

Az ágyba.

Jaj, most nem akarom!

Csak lefektetlek.

Aludni szeretnék.

Mindjárt meglesz.

Ork a fogaival próbálkozik, nem akarja letenni Orklát a hideg kőre. Először a szájhússal ragadja meg a kulcsot, nem nyílik. Ork szája fölreped egy rántástól. Nincs más, bekapja a kulcsot, megragadja a fogaival, és embertelen szögben elfordítja a fejét. Ork nyaka roppan.

Mi volt ez, kérdezi Orkla.

A kulcs.

Beletört?

Nem tudom.

Nagyon fázom.

Mindjárt ott vagyunk.

Ork a nyelvélvél megtámasztja a kulcsot, nehogy kiessen, mikor lehúzza róla a száját. Sikertől.

Ork nekitámasztja homlokát a kilincsnek, de inkább befelé nyomja az ajtót, mint lefelé a kilincset. Lassan, akadozva megindul a kilincs lefelé, átpattan a zár, az ajtó kinyílik, de a hirtelen jött huzat, a konyha felől nyitva hagyott ablak miatt bevágja az ajtót. A kulcs kiesik.

Mi van már, kérdezi Orkla.

Félelmetes, mondja Ork, fél térdre ereszkedik, az egészről izgalmomba jön, Orklát már a combján tartja, a pénisz megkeményedik, elrohgi magát, Orkla ébredez, keze lecsúszik Ork hasáról, kézfeje ráhull Ork vesszőjére.

Mondom, hogy nem akarom, mondja Orkla.

Nyugalom, mindjárt megvagyunk.

Fázom, nagyon fázom, most ne, jó!

Ork ismét nekitolja csupa víz homlokát a kilincsnek, azonnal kinyitja, nem engedi, hogy a huzat bevágja az ajtót, beteszi a lábát az ajtórésbe, a teste nagyot rándul, a huzat rácsapja a lábára az ajtót.

Szédülök, mondja Orkla.

Ork a plafon felé fordul tátott szájjal, próbálja visszanyelni a fájdalmat, a körmére csúszott ajtót ismét eltolja magától, a péniszze végre lankad.

Ork térdén állva viszi Orklát az ágyig, ott meghengergeti. Föláll, a derekát ropogatja, kis hajlítássa kis fájdalom, nagyobbra, nagyobb. A fejsebet vizsgálja Orklán, csak a bőr repedt szét.

Jól van, mondja Ork.

Mi van jól, kérdezi Orkla, és álmos, nehéz mozdulatokkal húzza magára a takarót. Csukd be az ablakokat, mondja, azonnal elalszik, a seb már szárad.

Ork bezárja az ablakokat, a pulykát előhúzza a sütőből, egy nejlonzacskóba billenti, de a pulyka még forró, a nejlon leolvad róla. Ork begurul, fogja a pulykát, kihajítja a hóra. Majd legalább most kiderül, járnak-e ide a kutya enni.

Ork újra megnézi Orklát, mélyen alszik, csendesen becsukja az ajtót. Ennek egyetlen módját ismeri: hüvelykujját az ajtórésbe illeszti, óvatosan rácsukja az ajtót, finoman kihúzza, a kilincset elengedi. Egy betörőtől látta ezt nyolcéves korában.

Ork összeszedi a véres papírokat, fölmosa ronggyal a követ, leül az asztalhoz, a hideg párna a fenekéhez tapad.

A fürdőszobából köntöst vesz elő, a szag már majdnem teljesen kiszállt, füst egyáltalán nincs.

Leül a konyhaasztalhoz, a hűtőből egy üveg bort vesz elő. A konyhában nem ég a villany, a folyosóról szűrődik be némi fény. A hűtő kis lámpája bevilágít az ebédlőasztal alá.

Ork visszaül az asztalhoz, összehúzza magán a köpenyt, tölt a borból, az első nagy kortyot megissza. Első gondolata ez: ha most Japánban élünk, akkor is ugyanez történik velünk?

Valószínűtlen, több mint az, gondolja Ork, egy hüvelyknyi kolbászt vesz elő a hűtőből, kenyeret szel, visszaül az asztalhoz, hatalmas falatokat harap.

Én édes istenem, mondja Ork, és úgy hagyja el száját ez a mondat, ahogy egy veréb száll el az ágról.

Bal kezével megtámasztja a fejét, jobbal a kolbászt markolja, milyen férfias ez is, gondolja Ork, csak már a dereka nem bírja annyira.

(FOLYT. KÖV.)